

STORTINGET

Innst. 459 S

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 97 S (2022–2023)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Utbygging og drift av Yggdrasil-området og Fenris, samt videreutvikling av Valhall, med status for olje- og gassvirksomheten mv.

Til Stortinget

1. Sammendrag

Olje- og energidepartementet gjør i proposisjonen rede for at departementet 16. desember 2022 mottok planer for to store, samordnede utbygginger i Nordsjøen på norsk kontinentalsokkel. Den ene er søkt om godkjenning av, er planer for utbygging av Yggdrasil-området mellom Alvheim- og Osebergfeltene utenfor Vestland. Den andre medfører både en videreutvikling av Valhallfeltet og utbygging av Fenris-funnet i sørlige Nordsjø. Utbyggingene forelegges Stortinget gjennom denne proposisjonen. Departementet vil fatte sitt vedtak i sakene etter at proposisjonen er behandlet i Stortinget.

Proposisjonens del 1 inneholder et sammendrag av proposisjonen.

Del 2 inneholder en oppdatering av markedsutviklingen for olje og gass og oppdaterte anslag for petroleumsaktiviteten, herunder leteaktivitet, investeringer, produksjon, verdiskaping, sysselsetting og statlige inntekter. Regjeringens oppfølging av anmodningsvedtak nr. 687 (2019–2020), om å «utrede ringvirkninger på fastlandet ved nye utbygginger som omfattes av de midlertidige endringene i petroleumsskatten» er også behandlet i del 2. Videre inneholder del 2 en omtale av

vurderinger av brutto forbrenningsutslipp og netto klimagassutslipp og utviklingen innen tildeling av arealer for lagring av CO₂ på norsk kontinentalsokkel.

I del 3 omtales rettighetshavernes utbyggings- og driftsplaner for Yggdrasil-området, med forslag til departementets vedtak om godkjenning av planene.

I del 4 omtales rettighetshavernes utbyggings- og driftsplaner for Valhall og Fenris, med forslag til departementets vedtak om godkjenning av planene.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Mani Hussaini, Stein Erik Lauvås, Linda Monsen Merkesdal, lederen Marianne Sivertsen Næss og Hadia Tajik, fra Høyre, Nikolai Astrup, Bård Ludvig Thorheim, Ove Trellevik og Mathilde Tybring-Gjedde, fra Senterpartiet, Siv Mossleth, Ole André Myhrvold og Gro Anita Mykjåland, fra Fremskrittspartiet, Terje Halleland og Marius Arion Nilsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken, fra Rødt, Sofie Marhaug, fra Venstre, Ola Elvestuen, fra Miljøpartiet De Grønne, Une Bastholm, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, viser til proposisjonen, der det fremmes planer for to samordnede utbygginger i Nordsjøen. Den ene er plan for utbygging av Yggdrasil-området mellom Alvheim- og Osebergfeltene utenfor Vestland. Den andre er plan for videreutvikling av Valhallfeltet og utbygging av Fenris-funnet i sørlige Nordsjø. Departementet vil fatte vedtak i sakene etter at proposisjonen er behandlet i Stortinget.

Komiteens medlemmer fra Rødt og Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen på side 92 i Prop. 97 S (2022–2023) skriver:

«Krafttilknytningen som følger av prosjektene Yggdrasil, Valhall og Fenris innebærer samlet sett en økning i det årlige kraftforbruket med 1,1 TWh og et økt effektuttak på 170 MW. Tilknytningspunktene på Lista (prisområde NO2) og i Samnanger (prisområde NO5) innebærer at prosjektene vil inngå i kraftsystemet i Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5), som er sterkt knyttet sammen, og hvor det i dag er et overskudd på kraft. For prisområde NO2, der Valhall og Fenris knyttes til, er produksjonen i et normalår i dag ca. 51 TWh og forbruket er 35 TWh. For NO5, der Yggdrasil knyttes til, er tilsvarende tall 35 TWh og 24 TWh. I 2030 forventer NVE at kraftoverskuddet i NO2 er redusert fra dagens 16 TWh til 7,4 TWh. I NO5 forventes det at kraftoverskuddet er om lag uendret og vil ligge mellom 10–11 TWh. Samlet sett forventes det et kraftoverskudd på 3 TWh i Sør-Norge i 2030.»

Disse medlemmer bemerker at regjeringen her uttrykker en annen optimisme for utviklingen i kraftforbruk og kraftoverskudd enn regjeringens representanter gjør i andre sammenhenger.

Disse medlemmer er bekymret for konsekvensene av å basere klimakutt på ytterligere elektrifisering av sokkelen. Det er i beste fall diskutabelt om elektrifisering bidrar til å redusere verdens globale utslipp. Som forsker ved klimastiftelsen CICERO Asbjørn Torvanger har bemerket, vil klimaeffekten av elektrifisering avhenge av hva som ligger til grunn for analysen, og hvordan fremtiden ser ut. Han peker på følgende paradoks:

«På grunn av norsk tilkøpling til kraftmarknaden i resten av Europa fører meir elektrifisering i Norge (og EU) til at utsleppa går opp i land med kolkraft. Dette er og vil vere situasjonen lenge framover fordi Europa vil ha eit stort og veksende underskot på stabil fornybar kraftproduksjon. Periodevis vil vi ha overskot på vindkraft, men flaskehalsen er den fossil-basert produksjonen som mest slår inn når det er lite vindkraft.» (Stavanger Aftenblad, 31. januar 2023)

Andre forskere har pekt på paradokset i å bruke fornybar kraft til å produsere fossil energi. Professorene Leif Lia og Arne Nysveen ved Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet formulerer problemstillingen slik:

«Dersom Fastlands-Noreg har så mykje regulerbar vasskraft til overs at me kan sende det ut til olje- og gassinstallasjonar, burde me ikkje heller eksportert krafta direkte som elektrisk kraft?» (NRK Ytring, 2. mai, 2023)

Komiteens medlem fra Rødt mener at elektrifisering av sokkelen med kraft fra land innebærer et strømsløseri når fornybar energi blir brukt til å produsere fossil energi som uansett skal brennes i utlandet. Det byr også på problemer av mer lokal art knyttet til kraftknapphet. Som dette medlem har påpekt, ope-

rerer krafttilknytningen som følger av prosjektene Yggdrasil, Valhall og Fenriset med et svært optimistisk anslag for kraftforbruk. Dette medlem frykter at søknader fremover vil operere med svært optimistiske anslag for å presse gjennom sine prosjekter. Dette medlem viser i denne sammenheng til at både regjeringspartiene Senterpartiet og Arbeiderpartiet og Høyre alle har landsmøtevedtak om at elektrifisering forutsetter at det er rikelig tilgang på kraft.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at feltene omtalt i Prop. 97 S (2022–2023) er planlagt drevet med kraft fra land. Stortinget har vedtatt et mål om å halvere utslipp fra olje- og gassproduksjon på norsk sokkel innen 2030. Dette medlem registrerer at departementet mener at kraft fra land er

«den løsningen som kan redusere utslippene betydelig»,

og:

«Den eneste realistiske muligheten for å få ned utslippene på et felt like mye før 2030 framstår i dag å være nedlegging av lønnsom infrastruktur og produksjon.»

Dette medlem viser til Dokument 8:195 S (2022–2023) om en mer bærekraftig tildeling av kraft, der andre muligheter for utslippskutt på sokkelen fremmes, og til Innst. 314 S (2022–2023) der regjeringspartiene stemmer ned disse forslagene.

2.1 Utbygging og drift av Yggdrasil-området

Komiteen viser til at Yggdrasil er en samordnet utbygging av feltene Hugin, Fulla og Munin. Feltene omfatter en rekke funn og prospekter i den midtre delen av Nordsjøen. Feltene ligger mellom Alvheim og Oseberg, om lag 150 km utenfor kysten av Vestland fylke. Yggdrasil vil bli bygget ut med tre plattformer og ni havbunnsinnretninger. Feltsenteret i sør, Hugin A, vil være en produksjons, bore- og boligplattform.

Komiteen viser til at gasseksporten vil skje gjennom et felles gassrør til Statpipe gassrørledning og inn til Kårstø. Oljeeksport vil skje gjennom et felles eksportrør til Grane oljerør og deretter til Stureterminalen i Øygarden kommune. Feltene vil bli drevet med kraft fra land, og kraftløsningen tilknyttes nettet i Samnanger i Vestland fylke. Departementet har gitt konsesjon til dette etter energiloven.

Komiteen viser til at forventede utvinnbare ressurser er beregnet til om lag 648,5 millioner fat oljeekvivalenter. Ressursene er omtrent likt fordelt mellom olje og gass. Utbyggingen legger til rette for utvin-

ning av ressursmessige oppsider i området. Det samlede ressurspotensialet i Yggdrasil er estimert til 880 millioner fat oljeekvivalenter. Dette inkluderer ressurser i påviste funn samt forventede utvinnbare ressurser i prospekter og økt utvinning fra påviste funn. Planlagt produksjonsstart for Yggdrasil er i første halvdel av 2027, og feltene er ventet å produsere i 24 år. Totale forventede investeringer beløper seg til 115 mrd. kroner. Det er knyttet noe usikkerhet og risiko til tallene. Utbyggingen har høy forventet lønnsomhet, og forventet nåverdi før skatt er beregnet til 38,4 mrd. kroner. Aker BP, Equinor Energy AS og LOTOS Exploration & Production Norge AS er rettighetshaverne.

Komiteen viser til at det er gjennomført to konsekvensutredninger som en del av utbyggingsplanene for Yggdrasil. Equinor, som var operatør for Munin-feltet frem til innsendelse av plan for utbygging og drift, har utarbeidet en konsekvensutredning for dette feltet. Denne konsekvensutredningen omfatter også rørledninger for eksport av olje og gass. Aker BP har utarbeidet en felles konsekvensutredning for Hugin- og Fulla-feltene. Denne konsekvensutredningen omfatter også felles kraft fra landanlegget for Yggdrasil. For dette anlegget er det i tillegg gjennomført konsekvensutredninger som del av søknad om konsesjon etter energiloven og havenergiloVA. Videre har Aker BP gjort en samlet ringvirkningsanalyse av hele Yggdrasil-prosjektet etter at de overtok operatørskapet for Munin. Komiteen registrerer at utbyggingen ikke ventes å ha negative konsekvenser av betydning for naturressurser og miljø.

Petroleumstilsynet anbefaler at plan for utbygging og drift av Hugin og Fulla og plan for anlegg og drift av kraft fra land godkjennes. Petroleumstilsynet vurderer at innsendt plan for utbygging og drift av Munin og plan for anlegg og drift for tilhørende eksportørledningene godkjennes. Det vises til at Petroleumstilsynet har pekt på forhold som må korrigeres i gjennomføringsfasen av prosjektet, herunder at Munin og serviceoperasjonsskipet skal vurderes risikomessig som én enhet når de er koblet sammen og Munin er bemannet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at petroleumsvirksomheten er vår største næring når det gjelder ringvirkninger, verdiskaping og inntekter til staten. I tillegg vil disse medlemmer påpeke at Norge i dagens utfordrende sikkerhetssituasjon har en særlig forpliktelse som en trygg leverandør av olje og gass til Europa. For å sikre fortsatt langsiktig verdiskaping på kontinentalsokkelen må det føres en aktiv politikk som legger til rette for effektiv produksjon, og som gir muligheter for å gjøre nye funn. Disse medlemmer er derfor positive til utbygging av Yggdrasil-området og Fenris og videreutvikling av Valhall.

Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at vurderinger knyttet til kraftbehov og kraftforsyning gjøres ut fra et helhetsperspektiv, der behovet for konkurransedyktige kraftpriser og tilgang på kraft for forbrukere og industri på land er ivaretatt. Disse medlemmer er derfor sterkt kritiske til at driften av feltene baseres på kraft fra land. I dagens kraftsituasjon er det uheldig å bruke verdifull vannkraft på tiltak som gir folk og bedrifter dyrere strøm, og som i tillegg beslaglegger kapasitet i strømmettet og dermed fortrenger annen industri.

Disse medlemmer vil derfor fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at elektrifisering av Yggdrasil med kraft fra land ikke gjennomføres før det etableres ny kraft og forsterkninger av kraftnettet i området.»

2.2 Videreutvikling av Valhallfeltet og utbygging av Fenris-funnet

Komiteen viser til at Valhallfeltet ligger i den sørlige delen av Nordsjøen, om lag 290 km sørvest for Stavanger. Feltet har produsert siden 1982. Funnet Fenris ligger om lag 50 km nord for Valhall. Forventede investeringer til utbygging av Valhall og Fenris beløper seg til om lag 50 mrd. kroner. Forventet samlet nåverdi i utbyggingsplanene er beregnet til 21,2 mrd. kroner før skatt. Den samordnede utbyggingen består av en ny integrert prosessplattform som vil være broforbundet til eksisterende innretninger på Valhall feltcenter. Den nye utbyggingen, samt modifikasjonsarbeid på eksisterende innretning, sikrer langsiktig produksjon fra Valhall. Fenris vil bygges ut med en ubemannet brønnhodeplattform som knyttes tilbake til den nye plattformen på Valhall gjennom en 50 km lang rørledning. Plattformen vil styres fra Valhall. Anslåtte utvinnbare olje- og gassressurser er i utbyggingsplanen beregnet til om lag 367 millioner fat oljeekvivalenter. På både Valhall og Fenris er det identifisert flere potensielle framtidige tilleggsbrønner som kan bruke ledige brønnsliiser fra utbyggingen. Dette vil med videre modning kunne gi økt utvinning på om lag 130 millioner fat oljeekvivalenter. Den samordnede utbyggingen av ny feltinnretning på Valhall og Fenris vil dermed kunne realisere betydelige nye ressurser og sikre langsiktig verdiskaping fra Valhall-området. Aker BP ASA og Pandion Energy AS er rettighetshavere i Valhallfeltet, og Aker BP og PGNiG Upstream Norway AS er rettighetshavere i Fenris-funnet.

Komiteen viser til at program for konsekvensutredninger for Valhall PWP- og Fenris-prosjektene ble sendt på offentlig høring 29. juni 2022 med frist for uttalelser 21. september 2022. Åtte instanser kom med høringsuttalelser. Av disse påpekte Miljødirektoratet

mangler eller anga behov for tilleggsdokumentasjon. Komiteen registrerer at forholdene som ble påpekt, er fulgt opp av operatøren i dialog med relevante myndigheter.

Komiteen viser til at Petroleumstilsynet anbefaler at søknadene godkjennes. Tilsynet påpeker enkelte forhold og forutsetter at endelige løsninger er i samsvar med HMS-regelverket, da manglende oppfyllelse kan få betydning for behandling av kommende søknad om samtykke til å ta i bruk en innretning samt søknad om å bruke en flyttbar oppjekkbar innretning til å bore og komplettere produksjonsbrønner. Komiteen viser videre til at Oljedirektoratet anbefaler å godkjenne endret plan for utbygging og drift av Valhall og plan for utbygging og drift av Fenris, med enkelte vilkår for å legge til rette for god ressursforvaltning.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at i klimasøksmålet i 2020 endte Høyesterett med å slå fast at forbrenningsutslipp må konsekvensutredes på PUD-stadiet, og at staten har en rett og en plikt til å la være å godkjenne søknader i nye olje- og gassfelt dersom utvinningen er i strid med Grunnloven § 112 om miljø. Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) anbefalte i etterkant av klimadommen at staten ber om utredning av forbrenningsutslipp ved hvert enkelt prosjekt opp mot det gjenværende karbonbudsjettet for 1,5-gradersmålet, og at dette må sendes på høring før en beslutning tas.

Disse medlemmer viser til at veiledningen til plan for utbygging og drift (PUD-veilederen) høsten 2022 ble oppdatert med en presisering om at rettighets-haverne i sin usikkerhetsanalyse knyttet til utbyggingsplaner også skal inkludere en kvalitativ stresstesting mot finansiell klimarisiko ved at utbyggingens balansepris sammenlignes med ulike scenarioer for olje- og gassprisbaner som er forenlige med målene i Parisavtalen, herunder 1,5-gradersmålet.

Disse medlemmer understreker at høyesterettsdommen i klimasøksmålet derimot krever at staten utreder de globale klimakonsekvensene når den behandler søknader om PUD. Dette kravet ble ikke inkludert i den oppdaterte PUD-veilederen. I stedet ga Olje- og energidepartementet selskapet Rystad Energy i oppdrag å utrede dette på generelt grunnlag, ikke feltspesifikt. Rapporten «Netto klimagassutslipp fra økt olje- og gassproduksjon på norsk sokkel» konkluderer med at mer norsk olje og gass er bra for den globale klimaeffekten. Høringsfristen var på kun 2 uker, mot normalt 12 uker for konsekvensutredningene for øvrig. Miljøorganisasjonene WWF, Naturvernforbundet, Natur og Ungdom og Greenpeace ba om utvidet høringsfrist, men dette ble ikke imøtekommet.

Disse medlemmer mener det er kritikkverdig og lite tillitvekkende at konsekvensutredningen av den globale klimaeffekten av ny norsk olje og gass ikke fulgte den ordinære konsekvensutredningsprosessen.

Disse medlemmer påpeker at det ikke er ofentliggjort en kvalitativ stresstesting mot finansiell klimarisiko i Prop. 97 S (2022–2023), og mener dette er kritikkverdig.

Disse medlemmer påpeker at Olje- og energidepartementet har en utredningsplikt der departementet er pålagt å innhente informasjon slik at avgjørelser kan treffes på best mulig grunnlag. Det finnes mange faglig tunge og uavhengige kilder til informasjon som viser at økt olje- og gassproduksjon vil bidra til økte klimagassutslipp, og at det ikke er rom for mer ny olje og gass dersom Norge og verden skal nå vedtatte klimamål og -forpliktelser. Slike kilder er blant annet FNs klimapanelts sjette hovedrapport (2021–2023) IEAs rapport «Net Zero by 2050» (2021), SSB-artikkelen «Climate policies in a fossil fuel producing country» (2013), og senest nå Vista Analyses rapport «Norsk olje, globale utslipp» (2023).

Disse medlemmer viser til Prop. 97 S (2022–2023), der departementet likevel understreker at de kun har lagt til grunn Rystad Energy sin rapport for beregninger av effekten på globale klimagassutslipp.

Disse medlemmer viser til at når Vista Analyses beregninger legges til grunn, beregnes samlede, økte globale utslipp fra utvinning av feltene omtalt i Prop. 97 S (2022–2023) til minst 57 millioner tonn CO₂-ekvivalenter (CO₂-e). Dette står i sterk kontrast til beregningene gjort av Rystad Energy, som anslår at utvinning av de samme feltene vil redusere globale klimagassutslipp med minst 56,11 millioner tonn CO₂-e. Disse medlemmer mener at det i beste fall viser at det er knyttet stor usikkerhet til beregningene til Rystad Energy.

Disse medlemmer viser til at Olje- og energidepartementet ikke oppgir de netto globale utslippene fra enkeltfelt omhandlet i Prop. 97 S (2022–2023), kun netto utslipp fra alle felt som er dekket av oljeskattepakken samlet.

Disse medlemmer understreker at regjeringen med dette ikke har fulgt plikten til å utrede feltspesifikk klimaeffekt, som skal gi staten kunnskap for å kunne etterfølge Høyesteretts påpekning om en rett og en plikt til å avvise en PUD av klimahensyn.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti har merket seg at Prop. 97 S (2022–2023) viser til at utbygger legger til grunn en oljepris på 80 dollar fatet på kort sikt og 75 dollar per fat på lengre sikt, og at balanseprisen for Yggdrasil vil være 48 dollar per fat.

Disse medlemmer mener dette er høye oljeprisanslag og balanseprisanslag. Til sammenligning forventer Rystad Energy i sitt basis-prisscenario at oljeprisen vil falle ned mot 35 dollar fatet i 2030 grunnet redusert etterspørsel og høyt tilbud. Equinor krever at alle deres nye utbygginger skal ha en balansepris på 35 dollar fatet eller lavere. Utbyggingen er med andre ord ikke lønnsom i et 1,5-gradersscenari. Oljeskattepakken gjør at selskapene likevel kan påstå en positiv nåverdi, mens staten vil ha store kostnader.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser videre til at hovedscenariet som Rystad Energy legger til grunn for sine beregninger, er et 1,7-gradersmål og dermed et scenario som bryter med Norges internasjonale klimaforpliktelser. Videre legger Rystad Energy til grunn året 2030 for å beregne klimaeffekten av mer olje og gass.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til Prop. 97 S (2022–2023), som påpeker at planlagt produksjonsstart for Yggdrasil er i 2027, med en forventet produksjonstid på 24 år, altså fram til 2051. Disse medlemmer viser videre til at 70 pst. av PUD-ene som er til behandling per mai 2023, har en produksjonstopp etter 2030, og mener derfor det er uøynaktig å legge til grunn kun året 2030 for beregning av utslipp.

Disse medlemmer viser til at Europa er i en enorm omstilling, og at EU-landene har lovfestet klimanøytralitet innen 2050. Som en del av virkemidlene for å nå målene i «Fit for 55» har EU-landene og Europaparlamentet nå blitt enige om å øke andelen fornybar energi til minst 42,5 pst. i 2030 med sikte på 45 pst., opp fra dagens 32 pst. i fornybardirektivet.

Disse medlemmer vil minne om at EU-kommisjonen nylig har gått inn for å stanse finansieringen av nye olje- og gassrørledninger i framtiden og sette en sluttdato for langsiktige kontrakter for fossil gass ut over 2049, som vil innebære at etterspørselen etter norsk gass vil falle dramatisk allerede i midten av 2040-årene.

Disse medlemmer vil understreke at Europa er Norges viktigste handelspartner, og at investeringer i olje- og gassfelt som har en forventet levetid ut over midten av 2040, dermed har stor risiko for å bli ulønnsomme og føre til at selskapene vil sitte igjen med «stranded assets».

Disse medlemmer går derfor mot utbygging og drift av Yggdrasil-området, utbygging og drift av Hugin, utbygging og drift av Munin, utbygging og drift av Fulla, anlegg og drift av Yggdrasil oljerørledning, tillatelse til anlegg og drift av Yggdrasil gassrørledning og tillatelse til anlegg og drift av Yggdrasil kraft-fra-land-anlegg samt

utbygging og drift av Valhallfeltet og plan for utbygging og drift av Fenris.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen avvise søknadene om plan for utvikling og drift av Yggdrasil-området og Fenris samt videreutvikling av Valhall.»

«Stortinget ber regjeringen om å oppdatere veiledningen til plan for utbygging og drift (PUD-veilederen) der det presiseres at det skal utredes forbrenningsutslipp ved hvert enkelt prosjekt opp mot det gjenværende karbonbudsjettet for 1,5-gradersmålet, i tråd med høyesterettsdommen i 2020 og Norges institusjon for menneskerettigheters anbefalinger.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at konsekvensutredninger gjøres av uavhengige aktører, og at utredningene har som premiss at Norge skal følge sine forpliktelser under Parisavtalen.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om å stressteste den samfunnsøkonomiske klimarisikoen for alle felt som omfattes av oljeskattepakken med utgangspunkt i olje- og gasspriser som vil følge av at verden klarer 1,5-gradersmålet.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram alle planer for utvikling og drift (PUD) samt alle planer for anlegg og drift av innretninger for transport og for utnyttelse av petroleum (PAD) som er et resultat av oljeskattepakken, til behandling i Stortinget uavhengig av størrelse.»

2.3 Kommersiell CO₂-lagring på norsk sokkel

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, viser til at det viktigste hensynet for norske myndigheter i forbindelse med utvikling av CO₂-lagring på norsk sokkel er trygg og sikker lagring. I proposisjonen fremkommer det at for å få til slik lagring er det avgjørende at aktørene som ønsker å drive slik aktivitet, har den nødvendige kompetanse og tilstrekkelig finansiell styrke til å oppfylle forpliktelsene i lagringsforskriften og forurensningsforskriften kapittel 35.

Flertallet støtter dette.

Flertallet viser videre til at lagring av CO₂ på sokkelen har flere likhetstrekk med petroleumsvirksomheten, særlig i den operasjonelle aktiviteten. For å drive lagringsaktivitet må man ha en god forståelse av undergrunnen, noe som medfører et behov for innsamling av seismiske data. Det må også bores brønner, både for å kunne «påvise» lageret og eventuelt senere utvide det. Aktørene må kunne transportere CO₂ ut til lageret og følge utviklingen i undergrunnen. I Norge vil lagringen foregå på kontinentalsokkelen, noe som medfører et behov for kompetanse når det gjelder å bygge ut og drive store produksjonsanlegg til havs. Disse aktivitetene har olje- og gasselskapene lang erfaring med og omfattende kompetanse om.

Flertallet viser til at i de tillatelsene som er tildelt per i dag, har selskaper med utstrakt kompetanse og erfaring fra petroleumsvirksomheten blitt utpekt til operatør. Dette er et viktig bidrag for å sikre myndighetenes viktigste hensyn, miljø sikker lagring. Flertallet støtter det, men vil samtidig påpeke viktigheten av å legge til rette for at lagringsprosjektene realiseres i takt med aktuelle fangstprosjekter, herunder anlegg for produksjon av blått hydrogen, ammoniakk mv. Flertallet vil understreke at arbeidsprogrammene ved framtidige tildelinger av lagringstillatelser må understøtte en rask, realistisk og kommersiell realisering av klimagevinster gjennom CO₂-lagring.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Venstre vil påpeke at det i Prop. 97 S (2022–2023) ligger en rekke punkter som vil ha betydelige konsekvenser og legge viktige føringer for CO₂-lagring og CCS-politikken i Norge fremover. Disse medlemmer er overrasket over at en ny politikk på et sentralt område som lagring av CO₂ fremlegges for Stortinget i en oljeproposisjon. Disse medlemmer vil videre vise til særskilt vedlegg til Prop. 1 S (2022–2023), der regjeringen skriver:

«Å kutte utslipp i det omfanget som vi må dei neste åra, inneber ei svært omfattande omstilling med mange involverte aktørar. Konsekvensar for klima og miljø skal vere ein del av grunnlaget når det blir teke viktige avgjerder som påverkar miljøet og klimagassutsleppa.»

Disse medlemmer tolker dette som at klimahensynene bak CO₂-lagringsreglene skal reflekteres i tildelingskriterier for alle typer tillatelser, og at Klima- og miljødepartementet skal ha innflytelse så lenge søkerne ellers er kvalifiserte.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at effekt på klima og raske klimagevinster vektlegges ved framtidige

tildelinger knyttet til CO₂-lagring, sammen med hensynet til trygg og sikker lagring.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak om CO₂-lagring som ivaretar at effekten på klima og raske klimagevinster skal vektlegges ved framtidige tildelinger knyttet til CO-lagring, på samme måte som hensynet til trygg og sikker lagring.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti mener det er svært uheldig at proposisjonen legger sterke føringer for statens politikk for karbonfangst- og lagring, der kommersielle hensyn vektet tyngre enn klimakutt. Dette fremkommer eksempelvis i kapittel «4.5.1 Tildeling av tillatelser i henhold til lagringsforskriften», der det blant annet står:

«Formålet med å tildele tillatelser er å legge til rette for oppbygging av en ny, kommersiell basert havnæring på norsk sokkel.»

Disse medlemmer vil understreke at det ikke er gitt at Norge vil lykkes med kommersiell karbonfangst og -lagring, men at tiltaket likevel kan være nødvendig for å kutte utslipp. Norges politikk for karbonfangst- og lagring bør ikke gjemmes bort i stortingsproposisjoner fra Olje- og energidepartementet. Også Klima- og miljødepartementet – og Norges forpliktelser til å kutte klimagassutslipp – bør være førende for denne politikken. Disse medlemmer er svært bekymret for at politikken Prop. 97 S (2022–2023) legger til grunn, vil hindre våre muligheter for å nå våre klimamål.

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak om CO₂-lagring som ivaretar at effekten på klima og raske klimagevinster skal vektlegges ved framtidige tildelinger knyttet til CO₂-lagring, på samme måte som hensynet til trygg og sikker lagring.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen om å stressteste den samfunnsøkonomiske klimarisikoen for alle felt som omfattes av oljeskattepakken med utgangspunkt i olje- og gasspriser som vil følge av at verden klarer 1,5-gradersmålet.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen avvise søknadene om plan for utvikling og drift av Yggdrasil-området og Fenris samt videreutvikling av Valhall.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen om å oppdatere veiledningen til plan for utbygging og drift (PUD-veilederen) der det presiseres at det skal utredes forbrenningsutslipp ved hvert enkelt prosjekt opp mot det gjenværende karbonbudsjettet for 1,5 gradersmålet, i tråd med høyesterettsdommen i 2020 og Norges institusjon for menneskerettigheters anbefalinger.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen sørge for at konsekvensutredninger gjøres av uavhengige aktører, og at utredningene har som premiss at Norge skal følge sine forpliktelser under Parisavtalen.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen legge fram alle planer for utvikling og drift (PUD) samt alle planer for anlegg og drift av innretninger for transport og for utnyttelse av petroleum (PAD) som er et resultat av oljeskattepakken, til behandling i Stortinget uavhengig av størrelse.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen sørge for at elektrifisering av Yggdrasil med kraft fra land ikke gjennomføres før det etableres ny kraft og forsterkninger av kraftnettet i området.

4. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding I, II og III fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet og Fremskrittspartiet.

Komiteens tilråding IV fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

Forslag til vedtak om utbygging og drift av Yggdrasil-området

- i. Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet godkjenner plan for utbygging og drift av Hugin.
- ii. Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet godkjenner plan for utbygging og drift av Munin.
- iii. Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet godkjenner plan for utbygging og drift av Fulla.
- iv. Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet gir tillatelse til anlegg og drift av Yggdrasil oljerørledning.
- v. Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet gir tillatelse til anlegg og drift av Yggdrasil gassrørledning.
- vi. Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet gir tillatelse til anlegg og drift av Yggdrasil kraft-fra-land-anlegg.

II

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet godkjenner endret plan for utbygging og drift av Valhallfeltet.

III

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet godkjenner plan for utbygging og drift av Fenris.

IV

Stortinget ber regjeringen sørge for at effekt på klima og raske klimagevinster vektlegges ved fremtidige tildelinger knyttet til CO₂-lagring, sammen med hensynet til trygg og sikker lagring.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 25. mai 2023

Marianne Sivertsen Næss

leder

Ove Trellevik

ordfører

